

Förslag till beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att godkänna återrapporteringen.

Ann-Sophie Holgersson
Förbundsdirektör

Sammanfattning

Utifrån de uppdrag förvaltningen fått i samband med delårsrapport 1 och 2 2023 har KSON i samverkan med Norrtälje kommun anlitat företaget InRikta för att genomföra volym- och kostnadsanalyser inom de kommunala verksamheterna. Den slutliga rapporten presenterades i februari 2024 och visar att kostnaderna i samtliga verksamheter är låga samt att budgeten är anpassad till nuvarande volymer. Dock är det höga volymer brukare på särskilt boende för äldre. Besluten bedöms som väl motiverade men en utvecklingspotential förefaller ligga främst i insatser i ordinärt boende.

Även med de beslutade höjningarna av ersättningar, både inom äldreomsorgen och inom LSS, förefaller budgeten vara väl avvägd. Budgeten är dock förknippad med en viss osäkerhet gällande volymer i särskilda boenden samt hur förändringen av ersättningar inom hemtjänsten kommer att slå. Därav finns det behov av att ta viss höjd för både osäkerheten och kostnader för omställning.

Resultatet som redovisas i InRiktas rapport ligger i linje med förvaltningens bedömning. Höga volymer brukare på särskilt boende är inte hållbart över tid. För en långsiktigt hållbar ekonomi har förvaltningen sedan tidigare påbörjat arbetet med biståndsbedömda trygghetsboenden. Förvaltningen fortsätter med åtgärder i samma riktning, exempelvis uppsökande verksamhet i syfte att arbeta med tidiga insatser.

Även inom de regionfinansierade verksamheterna kommer en översyn att göras. För att stärka och utveckla styrningen har regionstyrelsen fått i uppdrag att genomföra en översyn av finansiering och styrning av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. Arbetet ska göras i nära dialog med Norrtälje kommun i syfte att värna den sammanhållna vården inom Norrtäljemodellen samtidigt som administration och onödig byråkrati ska minska. Målet ska alltid vara att utveckla Norrtäljemodellen och förbättra förutsättningarna för en samordnad vård och omsorg.

Budgeten för 2024 kommer ligga till grund för den kommande planeringsperioden och fortsatta dialoger kommer att föras med båda huvudmän.

Beskrivning av ärendet

Den 26 maj 2023 beslutade direktionen att godkänna Delårsrapport 1, januari-april, dnr 2023-132 § 55. Då fick förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till effektivisering samt att i dialog med kommunalförbundets huvudmän se över möjligheten att få en ekonomi i balans.

Den 19 oktober 2023 beslutade direktionen att godkänna Delårsrapport 2, januari-augusti, dnr 2023-133 § 98. Då fick förvaltningen i uppdrag att ytterligare analysera koncernens volym- och prisutveckling samt komma med förslag till åtgärder.

Den 23 oktober 2023 fattade kommunfullmäktige i Norrtälje beslut om att uppdra till kommunstyrelsen att tillsammans med Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje genomföra en fördjupad analys av pris-, volym- och resultatutvecklingen inom förbundets kommunala verksamhet. Dnr KS 2023-9 § 176.

Utifrån dessa beslut anlätade Norrtälje kommun och KSON tillsammans företaget Inrikta för att genomföra en volym- och kostnadsanalys avseende KSON:s kommunala delar. Denna analys blev klar och återrapporterad under februari 2024, dnr KSON 2023-460. Rapporten i sin helhet biläggs detta ärende. I rapportens sammanfattning står följande att läsa:

Äldreomsorg:

- Nettokostnaden för äldreomsorg i Norrtälje kommun är lägre än snittet i jämförbara kommuner i Stockholms län. Alla kostnader i Norrtälje är relativt låga i förhållande till referenskostnaden.

- Norrtälje har höga volymer brukare på särskilda boenden. Det är ovanligt att se en kombination av låga kostnader i kombination med höga volymer på särskilda boenden och låga volymer i hemtjänst.
- Besluten bedöms över lag som väl motiverade, vilket preliminärt bekräftats vid en ärendegranskning.
- Utvecklingspotentialen förefaller ligga främst i insatser i ordinärt boende.
- Budgeten 2024 är anpassad till nuvarande volymer. Den behöver ta höjd för ett omfattande omställningsbehov där det behöver ske en förflyttning av insatser i särskilt boende till ordinärt boende.

LSS:

- Norrtälje har låga kostnader per insats jämfört med andra kommuner.
- Den förslagna ökningen i KSON:s budget förefaller vara väl avvägd.

Socialpsykiatri:

- Ökning av volymer och kostnader är främst kopplat till köp av boendeplatser.
- Inga anmärkningar på KSON:s budget.

Utöver denna rapport har dialoger förts med huvudmännen för att säkerställa finansieringen av KSON:s verksamheter. Avseende de kommunala delarna har man inväntat den slutliga rapporten för att sedan ta upp dialogerna igen vilket i skrivande stund inte har skett.

Även gällande de regionfinansierade delarna har dialog förts dels avseende de delar av verksamheterna som inte KSON kan påverka själva, såsom kostnader vid regionens övriga sjukhus samt läkemedelsförmånen, dels avseende finansieringen. Inför 2024 har man ökat ersättningarna något för att kompensera för de ökade kostnaderna som uppstår när regionen satsas på sjukhusen. Dock återstår att se om det kommer att räcka hela vägen.

Region Stockholm skriver i sin budget för 2024 om ökad styrning och bättre samordning i den egenägda sjukvården. Följande står i regionens beslutade budget, dnr RS 2023-0160. "Norrtäljemodellen har varit framgångsrik för att skapa en mer sammanhållen och trygg vård, inte minst för äldre. För att stärka och utveckla styrningen får regionstyrelsen i uppdrag att genomföra en översyn av finansiering och styrning av Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje. I detta ska bland annat kostnader för läkemedel och Norrtäljes

invånares vård i andra delar av länet ses över. Arbetet ska göras i nära dialog med Norrtälje kommun i syfte att värna den sammanhållna vården inom Norrtäljemodellen samtidigt som administration och onödig byråkrati ska minska. Målet ska alltid vara att utveckla Norrtäljemodellen och förbättra förutsättningarna för en samordnad vård och omsorg.”

Regionledningskontoret har påbörjat denna översyn och kommer under våren att bjuda in tjänsteperson från KSON för ett uppstartsmöte där man går igenom hur detta är tänkt att hanteras.

Ekonomiska konsekvenser

Rapporten avseende de kommunala verksamheterna visar att kostnaderna i samtliga verksamheter är låga samt att höjningen av ersättningarna inom LSS verksamheten är väl avvägd. Den visar även att budgeten är anpassad efter nuvarande volymer, vilket innebär att den budget som beslutats om för 2024 är välgrundad och att de kostnader som beräknats stämmer överens med den nuvarande verksamheten.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig bakom den rapport som redogjorts för. Budget 2024 är välgrundad och baserad på nuvarande volymer. Det är höga volymer på särskilda boenden för äldre vilket behöver ses över för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi. Förvaltningens arbete med biståndsbedömda trygghetsboenden är en åtgärd som syftar till att minska volymerna på särskilda boenden för äldre. Vidare arbetas det med uppsökande verksamhet för att identifiera behoven i ett tidigare skede. Men tanke på den demografiska utmaningen framåt kommer det dock att krävas ytterligare omställningsarbete för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi.

Dialog sker löpande med båda huvudmän.

Bilagor

Rapport Analys avseende KSON:s kommunal del

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)